

Digitalisatie in de bouwsector: *Digitale aanpak bouwproces, huidige evoluties en stapstenen naar industrialisatie*

Inspiratiedag 'As a Service & Energiezuinig patrimonium

16 november 2023 - Sint-Niklaas

Niki Cauberg
Digital Construction

B M up

NormenAntenne
BIM &
DigitalConstruction

Akoestiek

Akoestiek is een essentieel criterium voor welzijn. De regelgeving is onderverdeeld in drie gebieden: bouwakoestiek, omgevingsakoestiek en industriële akoestiek.

[Ik wil meer weten](#)

Bouwprocessen

De LEAN-filosofie draait om continue procesverbetering. Om slimmer te bouwen, is het belangrijk je te richten op een betere werking van de processen.

[Ik wil meer weten](#)

Brandpreventie

De brandvoorschriften in België zijn de laatste jaren sterk veranderd. Vanaf juli 2022 moeten alle nieuwe gebouwen aan deze eisen voldoen.

[Ik wil meer weten](#)

Smart Buildings

Een 'Smart Building' is een duurzaam, energiezuinig gebouw dat efficiënt kan worden gebruikt en beheerd dankzij een intelligent ontwerp, de nodige installaties en geconnecteerde systemen.

[Ik wil meer weten](#)

Digitaal in de bouw

Digitalisering kan je bedrijf efficiënter maken, kosten besparen en je dienstverlening verbeteren. Buildwise wijst je de weg door het digitale doolhof!

[Ik wil meer weten](#)

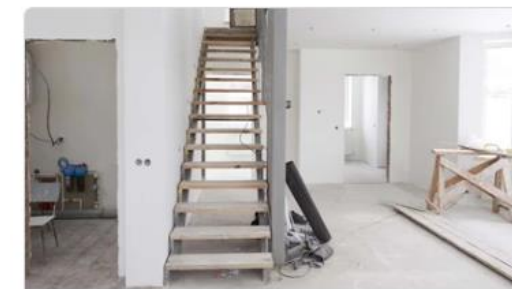
Duurzaam bouwen

De bouwprofessional is mee met concepten als circulariteit, klimaatbestendig bouwen en duurzaam waterbeheer.

[Ik wil meer weten](#)

Energieprestaties

Verschillende factoren spelen een rol als we onze gebouwen CO2-neutraal willen maken en minder energie willen laten verbruiken, of het nu gaat om nieuwbouw of renovatie.

[Ik wil meer weten](#)

Renoveren

Kwaliteitsvol renoveren is niet eenvoudig. Buildwise is er om je hier mee verder te helpen!

[Ik wil meer weten!](#)

Industrialisatie en andere sectoren

**Focus op proces
Werf als montagehal**

**Digitalisatie als
“enabling technology”**

**Strategische bouwstenen
identificeren en vooruit helpen**

**Digitale omgeving om volledige
proces aan te sturen (BIM)**

3

andere sectoren

Faciliteert verdere
doorgroei naar
industrialisatie (maar
traag) – intro DFMA

*Focus op proces
Werf als montagehal*

2

Interoperabiliteit en
standaardisatie
worden belangrijker.
"BIM-framework"

*Strategische bouwstenen
identificeren en vooruit helpen*

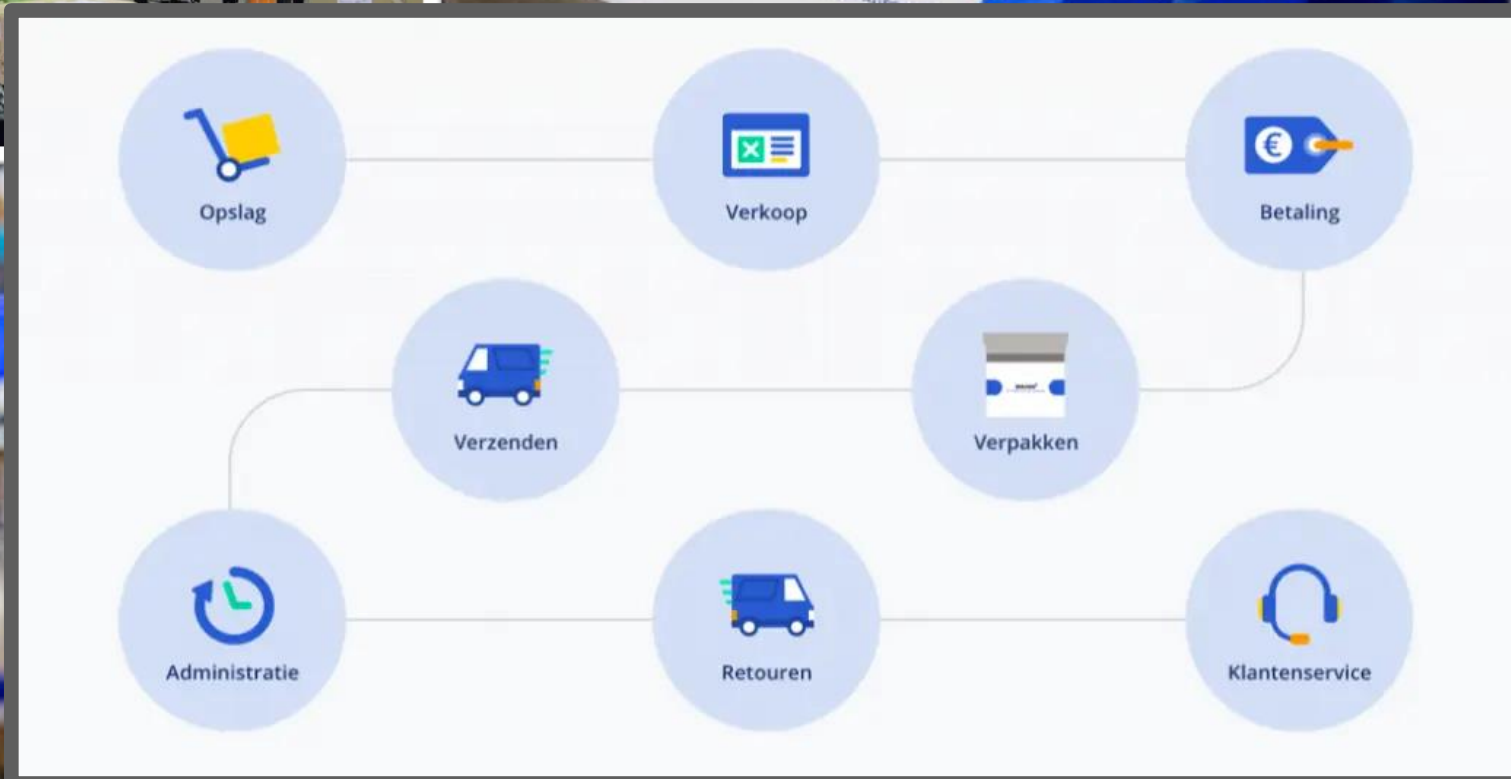
*Digitalisatie als "enabling
technology"*

1

Digitalisatiemogelijkheden in elke
bouwfase, voor veel beroepen

BIM werkt als ("centrale")
database/datacontainer

*Digitale omgeving om volledige proces
aan te sturen (BIM)*

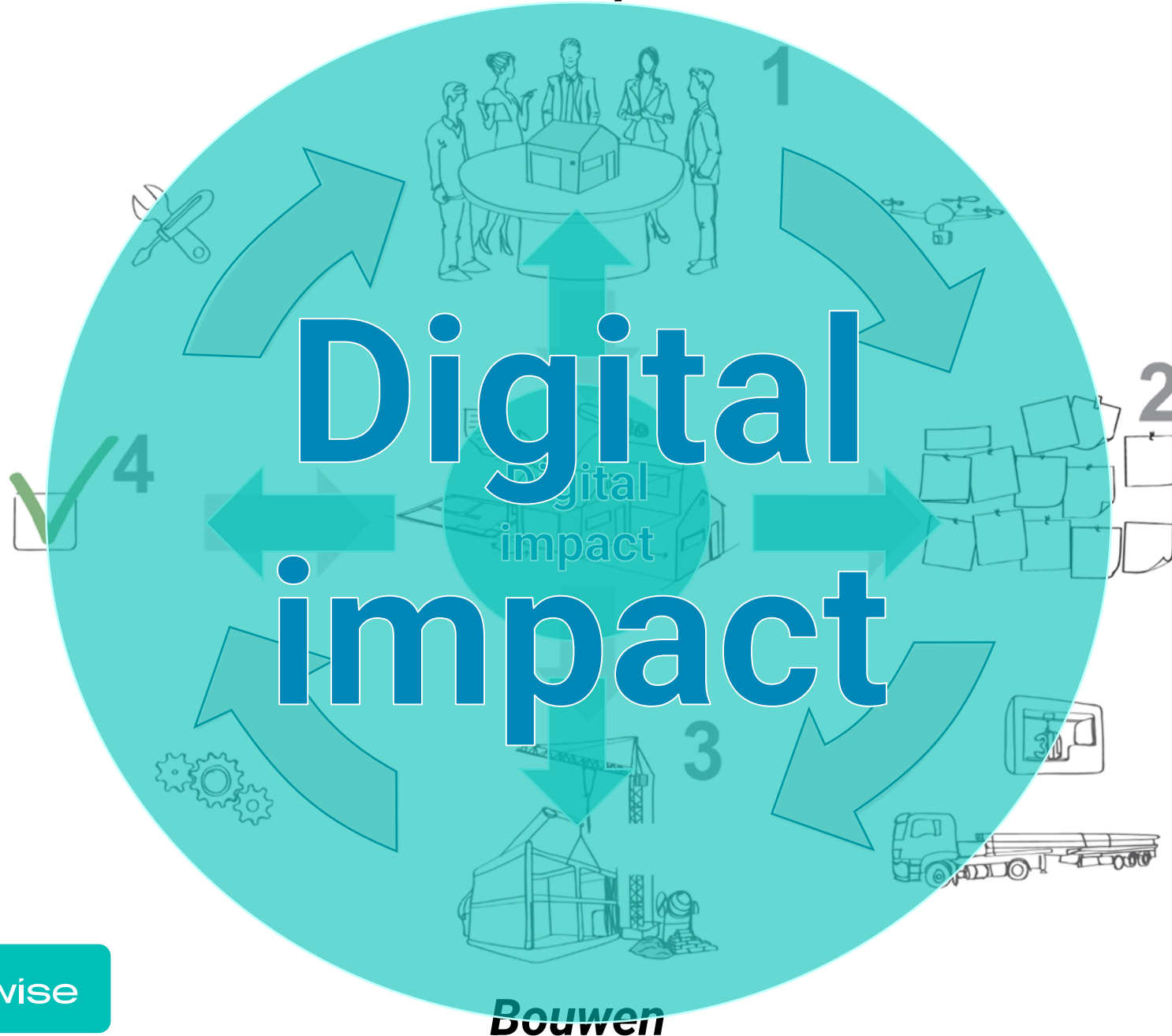

4 miljoen onderdelen per dag

Ontwerpen

**Gebruiken/
Onderhouden**

Vorbereiden

Ontwerpen

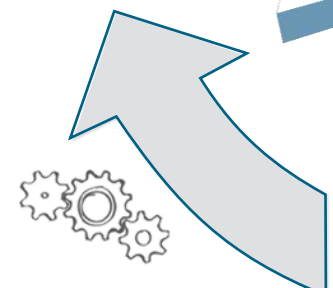
... in a digital future ...

**Gebruiken/
Onderhouden**

Vorbereiden

3

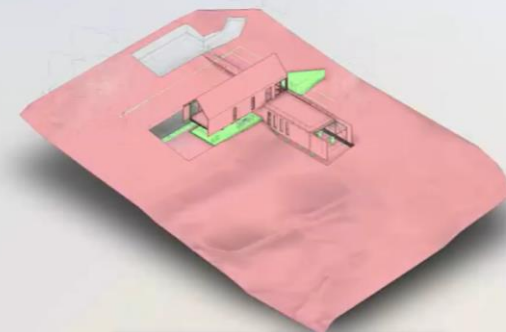
Bouwen

Ontwerpen

Clashcontrolle –
geometrie

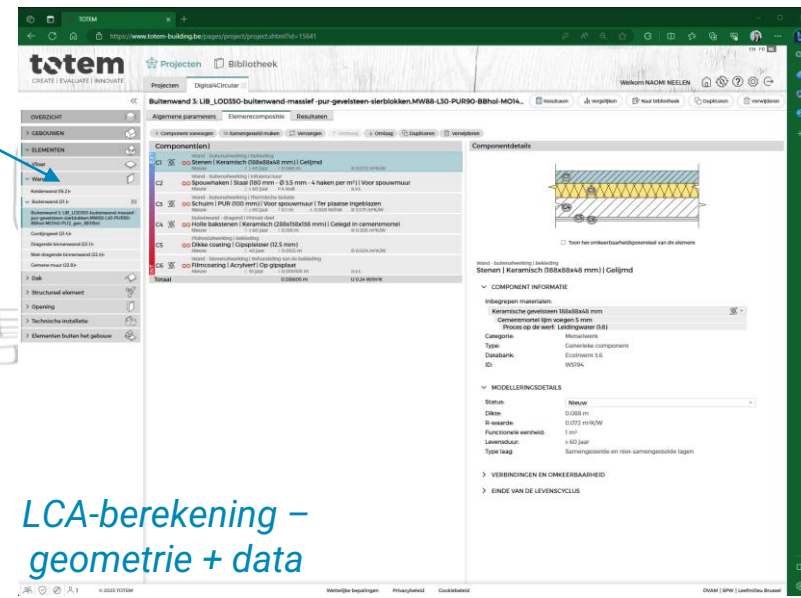
Gebruiken/
Onderhouden

Vorbereiden

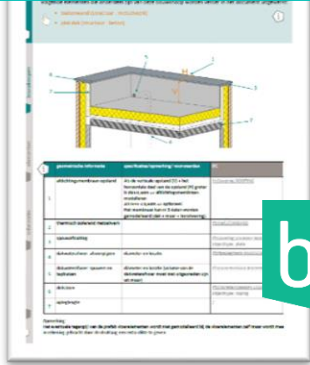

Bouwen

LCA-berekening –
geometrie + data

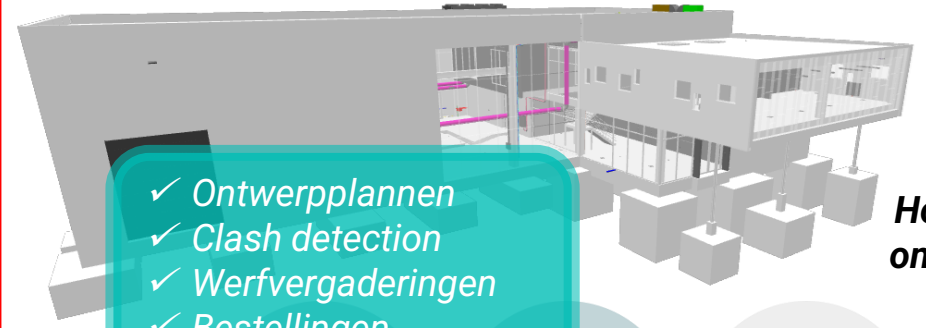
2. Model structure (EIR/LOIN)

bim ids

Ontwerpen

- ✓ Ontwerpplannen
- ✓ Clash detection
- ✓ Werfvergaderingen
- ✓ Bestellingen

Holistisch ontwerpen

EPB

LCA

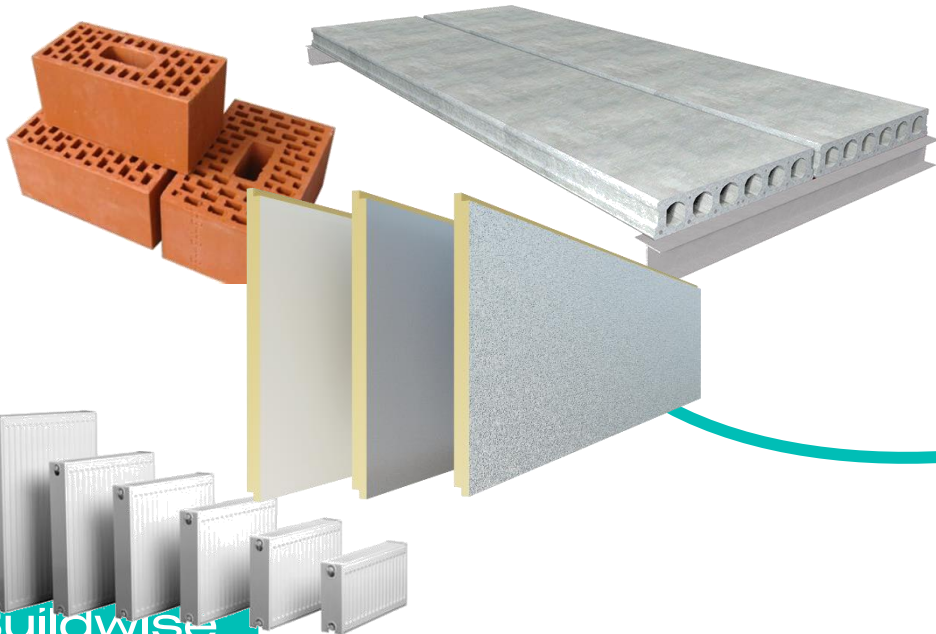

kost

Realtime dashboarding

Ontwerpkeuzes en materialen

3. Product data & structure

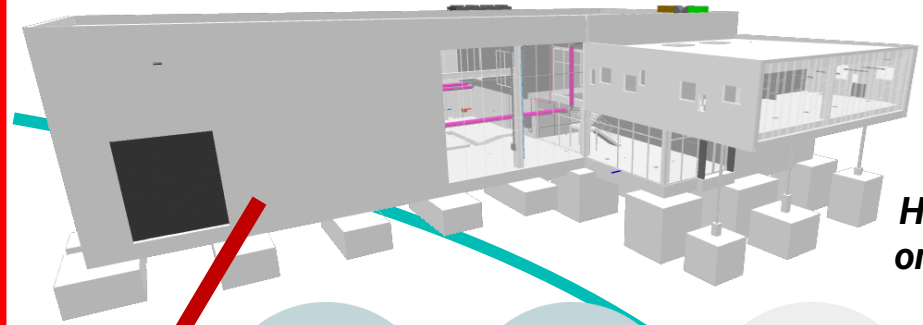
Buildwise

the open digital world

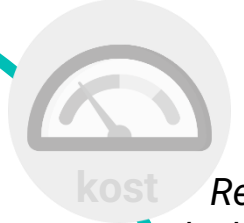

Techlink
Embuild
BMP
NAV
...

... als opdrachtgever (AWV, AFB, OVAM ...)

Holistisch ontwerpen

Realtime dashboarding

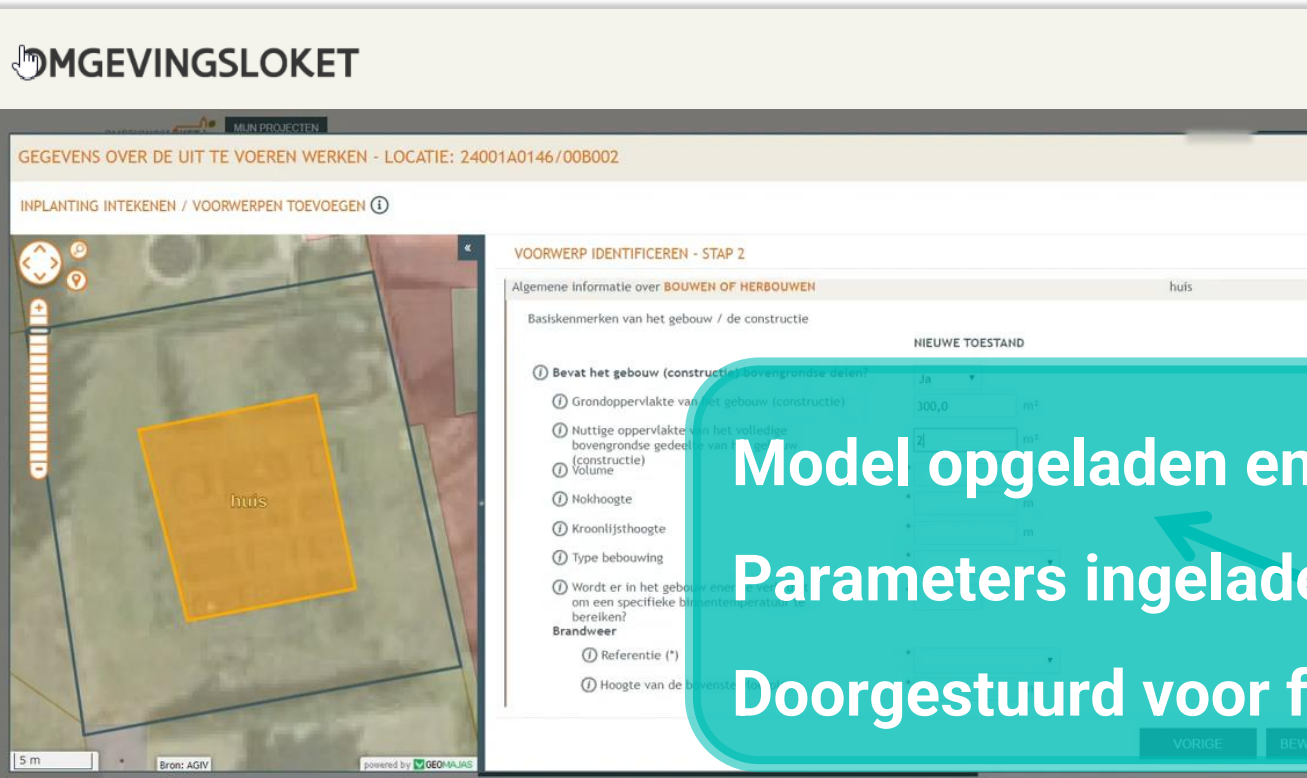
7. Regulations and authorities

Ontwerpkeuzes en materialen

Model opgeladen en ok ..... ✓

Parameters ingeladen en ok ..... ✓

Doorgestuurd voor finale controles ..... ✓

VOORWERP IDENTIFICEREN - STAP 2

Algemene informatie over **BOUWEN OF HERBOUWEN** huis

Basiskennmerken van het gebouw / de constructie

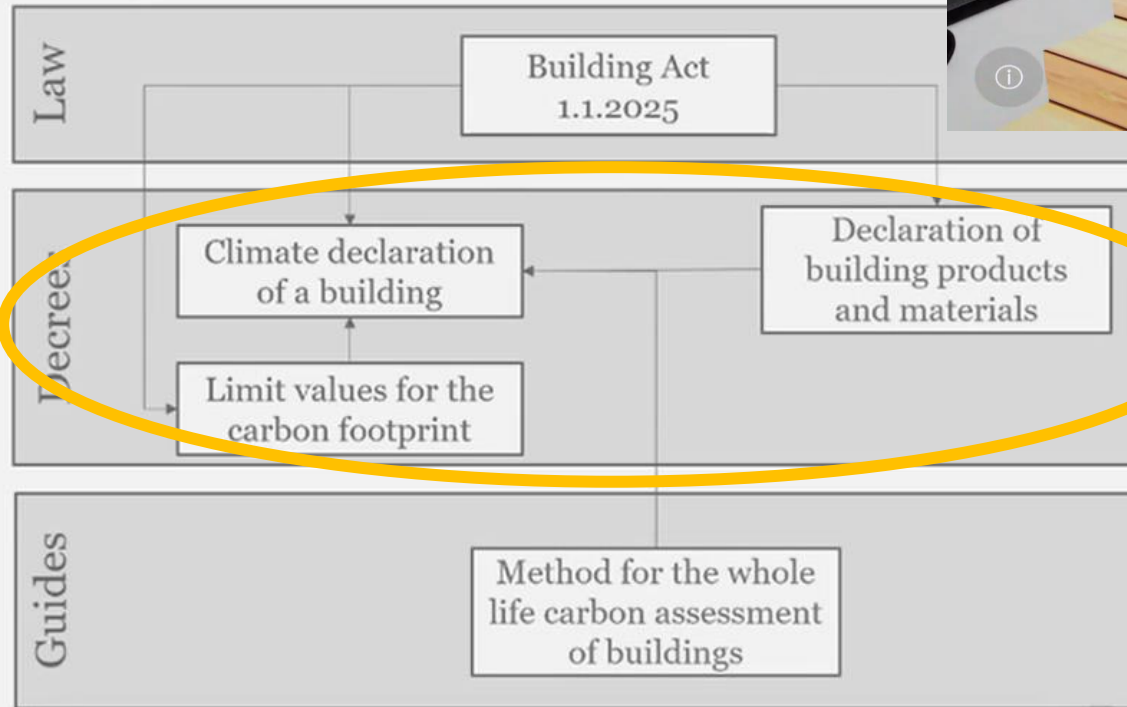
	NIEUWE TOESTAND
Bevat het gebouw (constructie) bovengrondse delen?	Ja
Grondoppervlakte van het gebouw (constructie)	300,0 m ²
Nuttige oppervlakte van het volledige bovengrondse gedeelte van het gebouw (constructie)	210 m ²
Volume (constructie)	1000 m ³
Nokhoogte	3 m
Kroonlijsthoogte	3 m
Type bebouwing	Woning
Wordt er in het gebouw om een specifieke brandveiligheidsstrategie bereikt?	Ja
Brandweer	
Referentie (*)	
Hoogte van de bebouwing	3 m

VORIGE BEWAREN EN SLUITEN

Ontwerpen

Finnish Building Act 1.1.2025

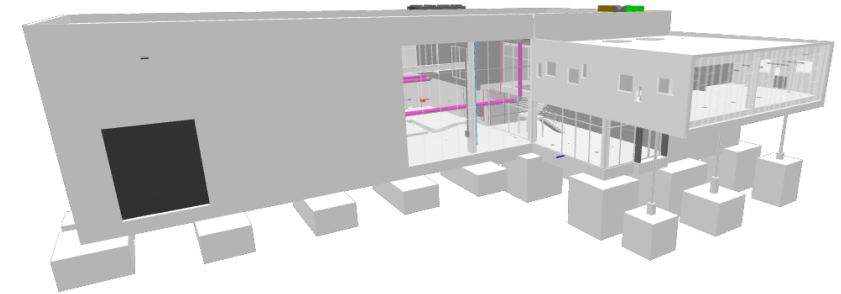

Urban, Krasa, Schneider, Wihann, Krischmann, Asmera

nna

Bouwcodes, regelgeving, normen, ...

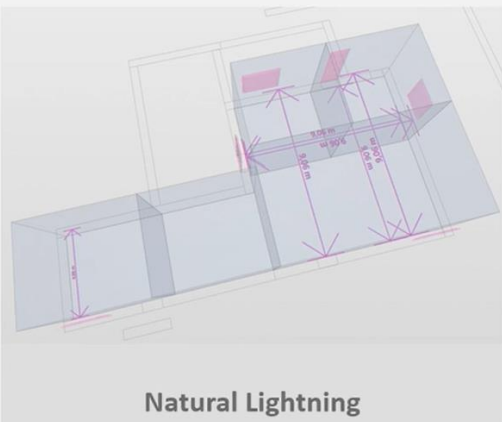

BIM-model + data

3 kinds of checking routines

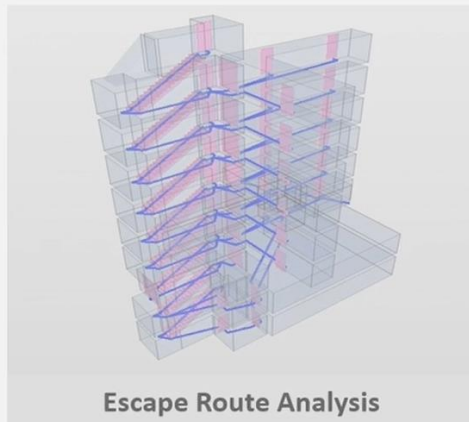
Type 1
automatic checking rule

Natural Lighting

API programming TU Wien

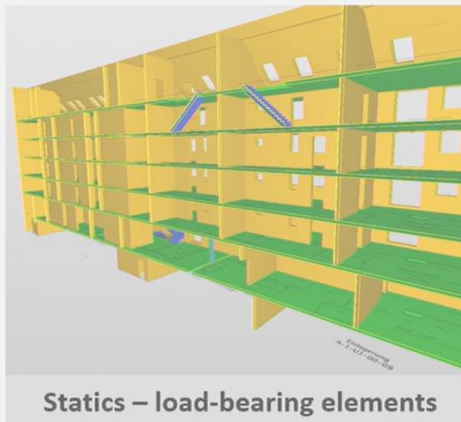
Type 2
partial automatic checking rule

Escape Route Analysis

API programming TU Wien

Type 3
assisting checking rule

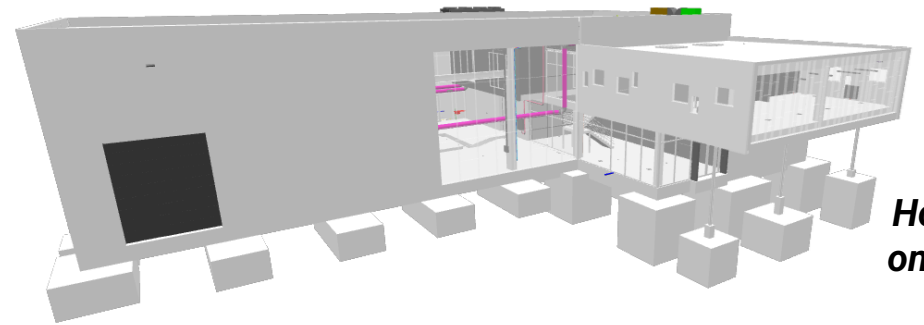

Statics – load-bearing elements

Ausgewählt: 123

- A. 3D = ook 2D-snedes (+ ruimtelijk inzicht)
- B. Extra data die validatie tov. regelgeving, normen, etc. ondersteunt
- C. Mogelijkheid tot (gedeeltelijke) automatisatie van bepaalde checks

“automatic rule checking”

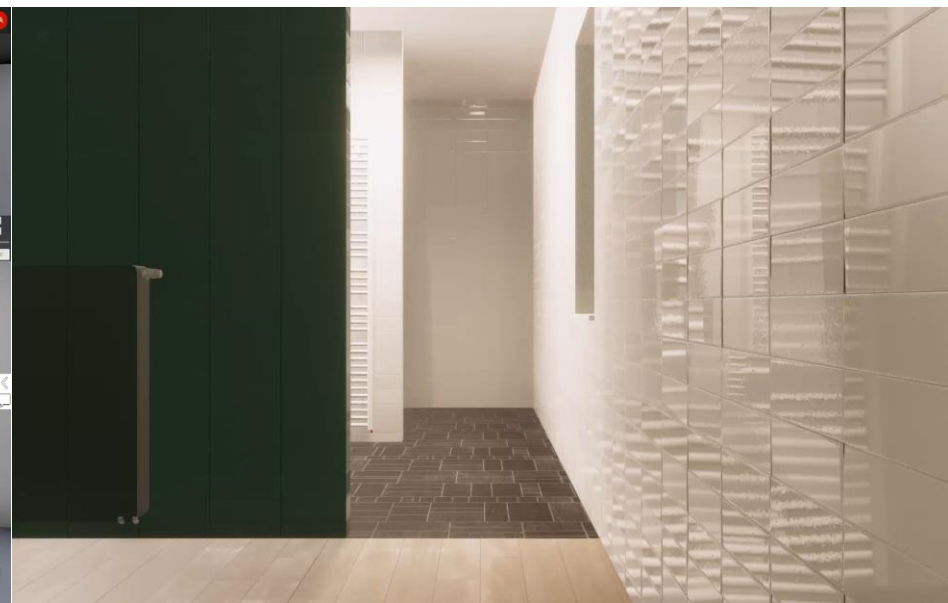
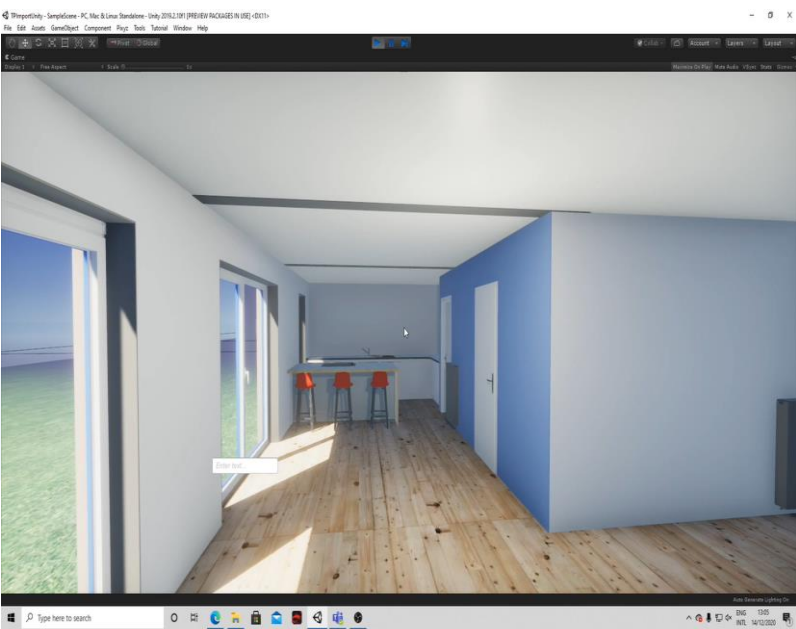

Holistisch
ontwerpen

BIM ← → VR

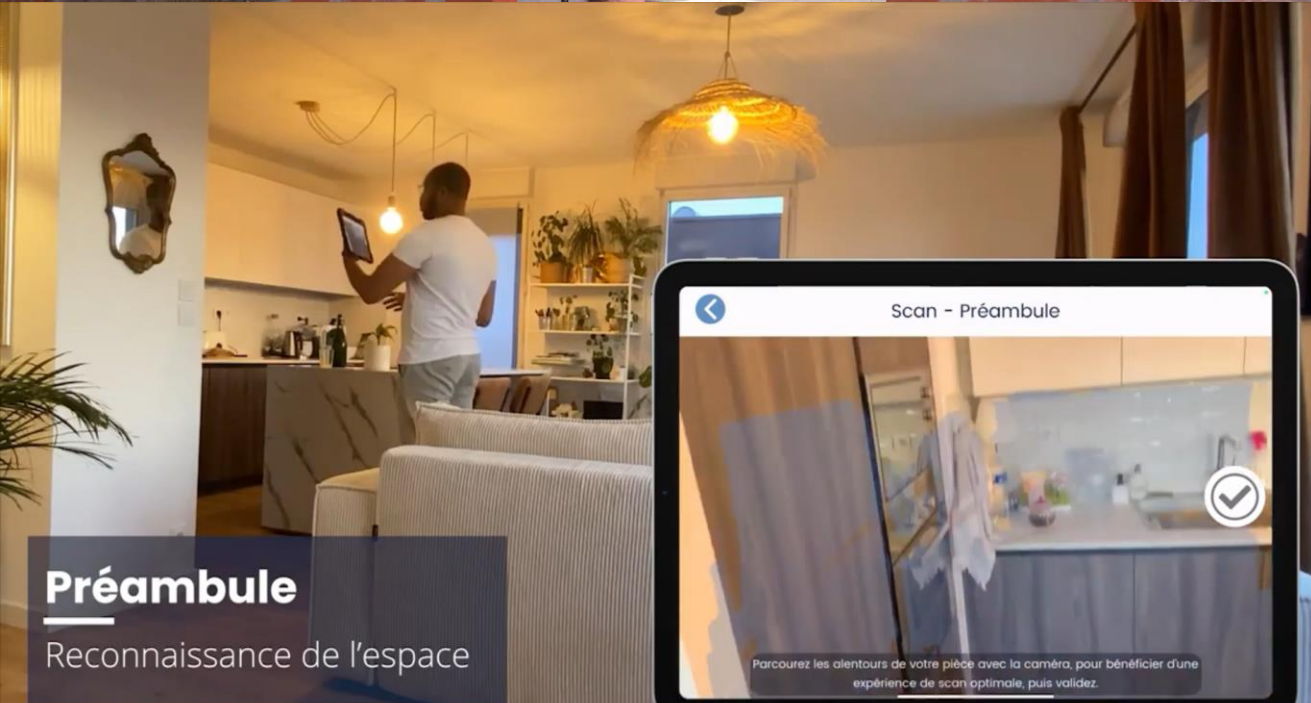
Van modelleren naar configureren en sneller kiezen, plannen, bouwen, ... Productconfiguratoren

3D-meettechnologie ter ondersteuning van voorbereiding, montage en tolerantiebewaking

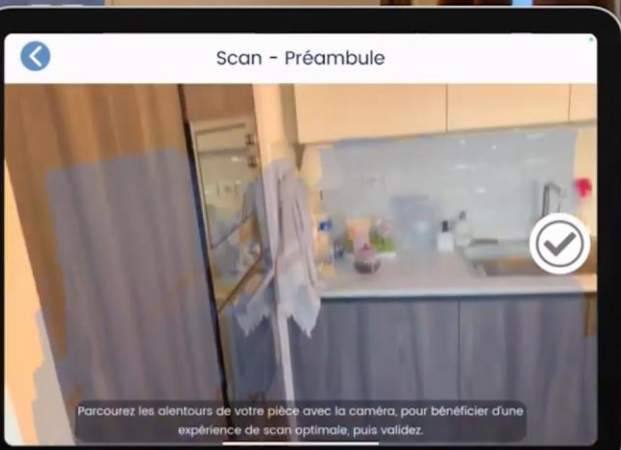

Shift van "reageren" op gerealisierde afmetingen naar blijven bouwen binnen tolerantie (digitalisatie ondersteunt beide)

Préambule

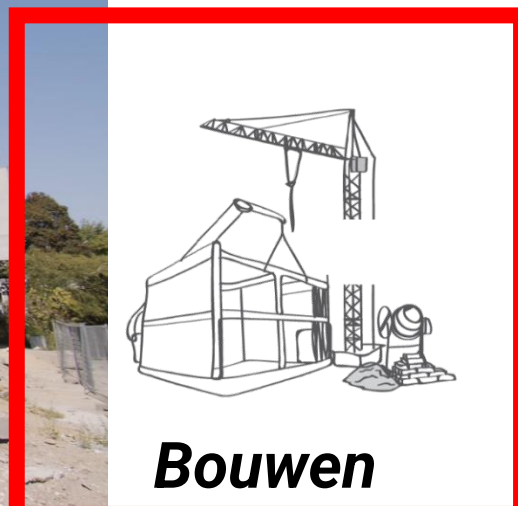
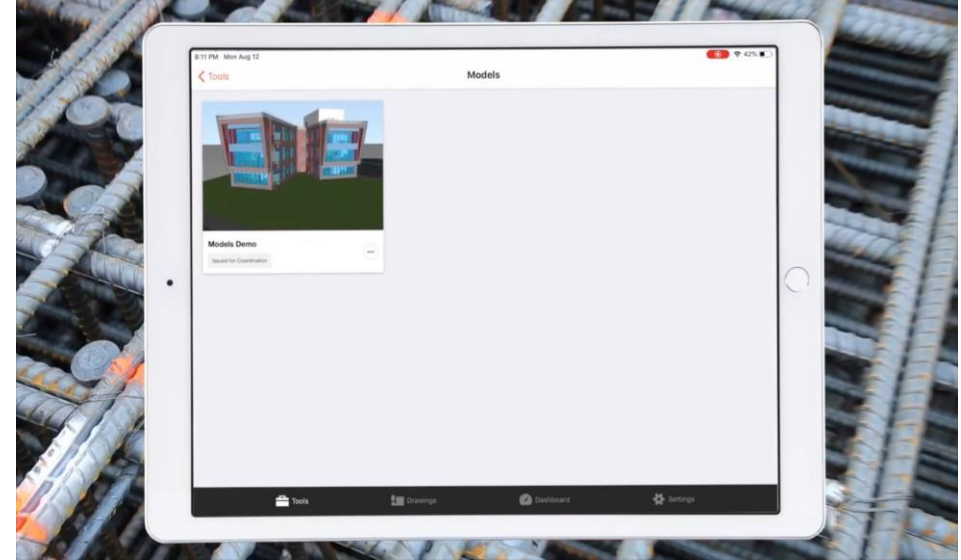
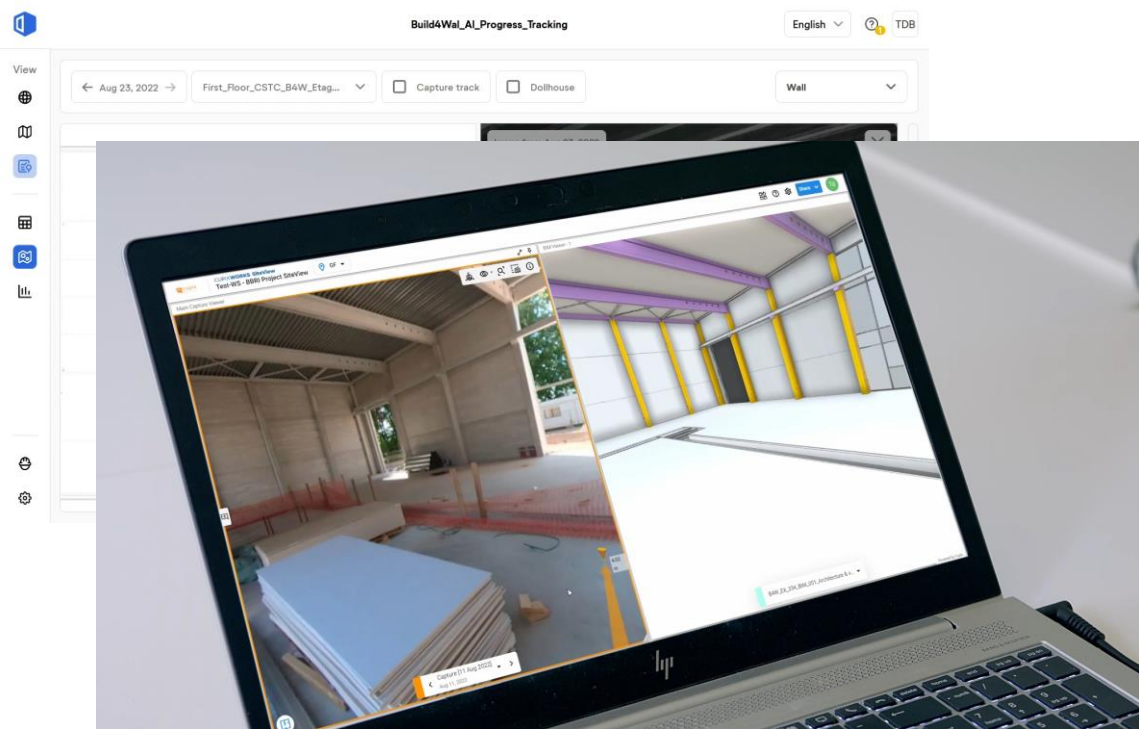
Reconnaissance de l'espace

Parcourez les alentours de votre pièce avec la caméra, pour bénéficier d'une expérience de scan optimale, puis validez.

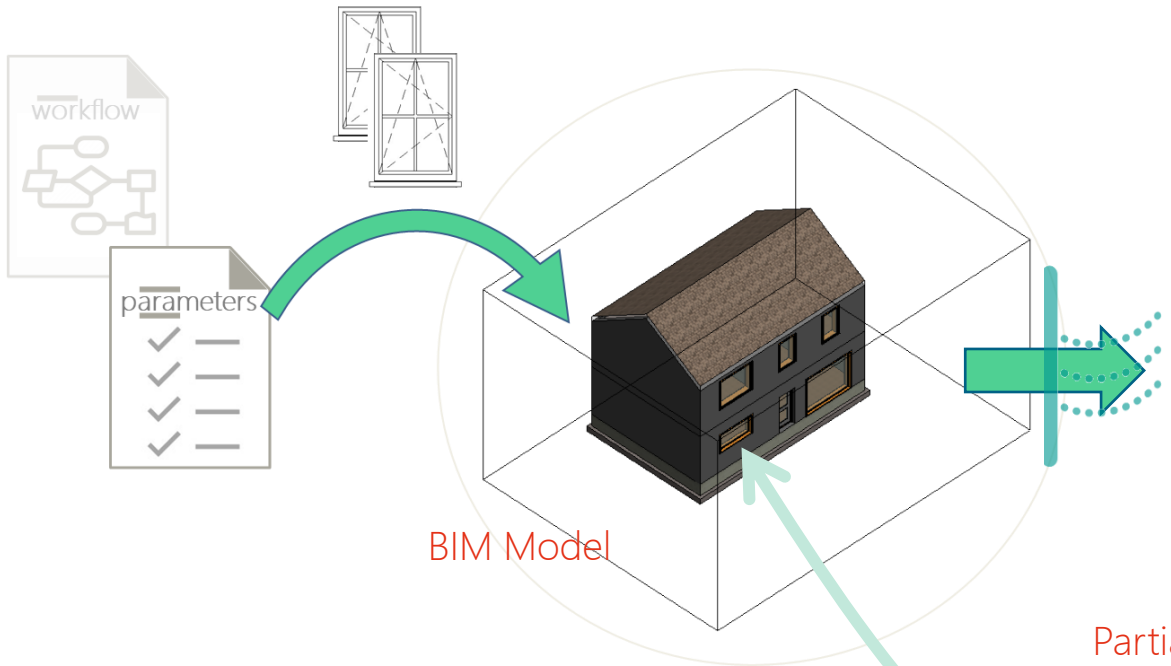
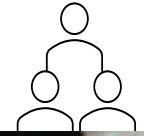
Vorbereiden

*Plannen visualiseren op werf (vanuit digitale omgeving)
Montage-ondersteuning
Automatische werfopvolging*

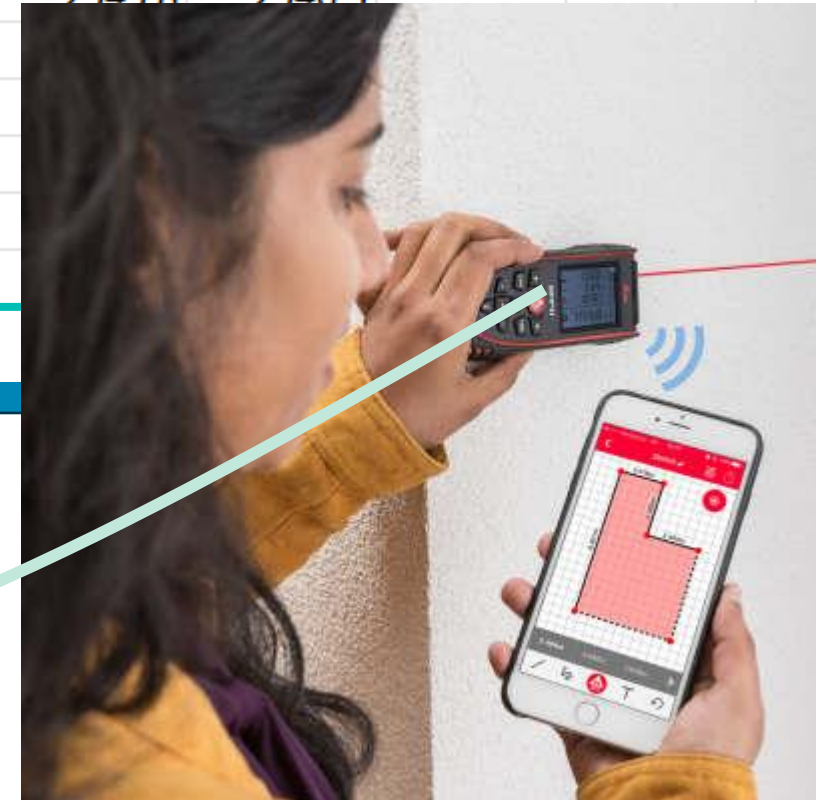

Case study BIM -> Database -> on site editing

	A	B	C	D	E
1		[mm]	[mm]		
2	Hoogte	2545.8	2546.3		
3	Breedte				
4	Diepte				
5					
6					
7					

Partial decomposition of the BIM model (relevant parameters)

Werfopvolging in een handomdraai met 360-graden foto's

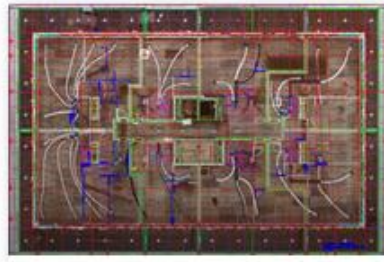
Snel gevelmetingen maken voor offertes met smartphones en tablets

Snel virtuele werfbezoeken afleggen met 360-gradenfoto's

Het opmeten van een raamopening aan de hand van een (semi-)automatische distometer

As-built registratie van leidingen met een drone

Indoor as-built-registratie met 360-gradenfoto's voor snelle resultaten

Snel en gemakkelijk werfmaterialen tellen met een gewone smartphone

Een toekomstige installatie visualiseren met behulp van augmented reality

Dakdefecten snel opsporen met drones en AI

Een wapeningsveld visualiseren en controleren met behulp van laserscanning

Virtual reality om een project te visualiseren

Hulp bij kostprijsberekening met digitaal calculatiepakket

Snel opmeten aan de hand van verschillende technologieën om offertes op te maken

Snel en gemakkelijk een grondplan maken met mobiele laserscanning

AI om gebouwelementen snel te inventariseren

Werken met opgeheven armen met een exoskelet

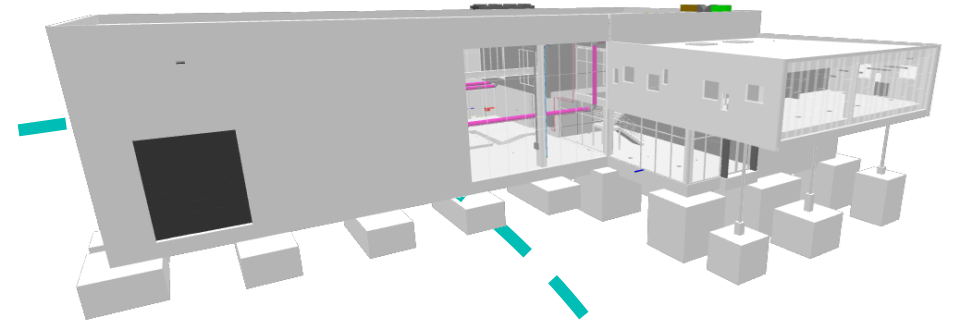

Zwaar gereedschap hanteren met een exoskelet

Hulp bij het naleven van social distancing via kunstmatige intelligentie

Ontwerpen

Van BIM
naar Digital Twin
statisch/dynamisch

Gebruiken/ Onderhouden

1. Gegevenstransfer (EIR! ≈
beschrijving (data)requirements)

2. Modelupdate

OPERATION & MAINTAINENCE

REPAIR & RENOVATION

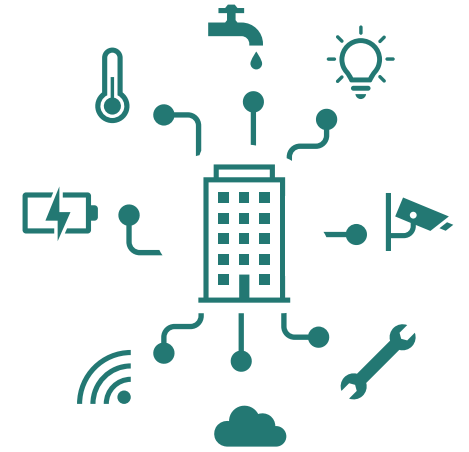
SPACE MANAGEMENT

OCCUPANT COMFORT

SUSTAINABILITY GOALS

Optimise

Verbeteren en delegeren van het nemen van beslissingen (AI)

Predict

Op preventieve wijze tussenkomen (simulaties)

Actuate

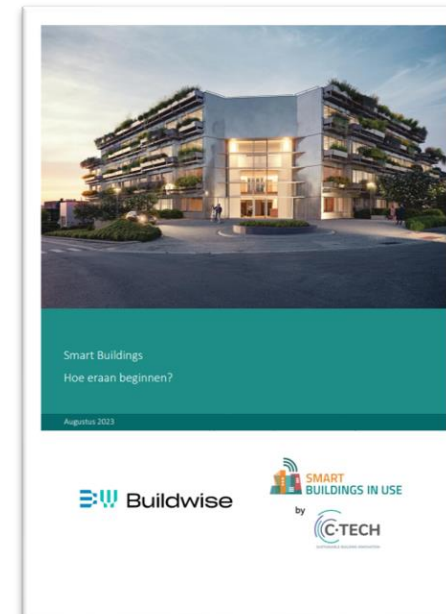
Reageren en interageren met het gebouw (automatisa

Monitor

Monitoren van de verzamelde data (waarschuwingen/alarmen)

Sense

Verzamelen en visualiseren van informatie (dashboards)

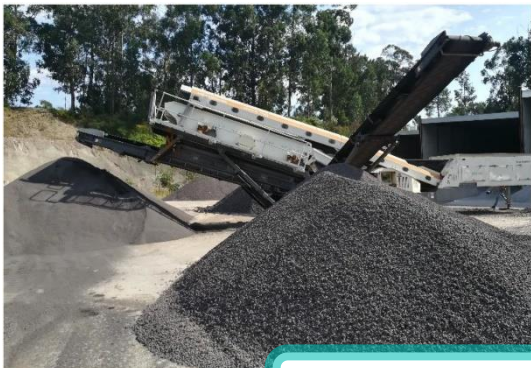
SMART BUILDINGS IN USE

<https://www.smartbuildingsinuse.be/case-study/>

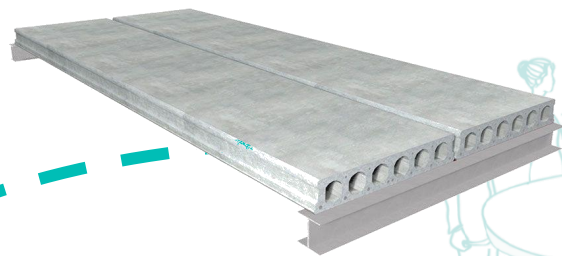
Casestudy's Smart Buildings

Om de sector te inspireren met welke smart toepassingen gebouwen kunnen uitgerust worden, te motiveren om de weg naar smart buildings te verkennen en ook te helpen de eerste drempels te overwinnen, worden in samenwerking met de clusterleden praktijkvoorbeelden van smart building toepassingen beschreven.

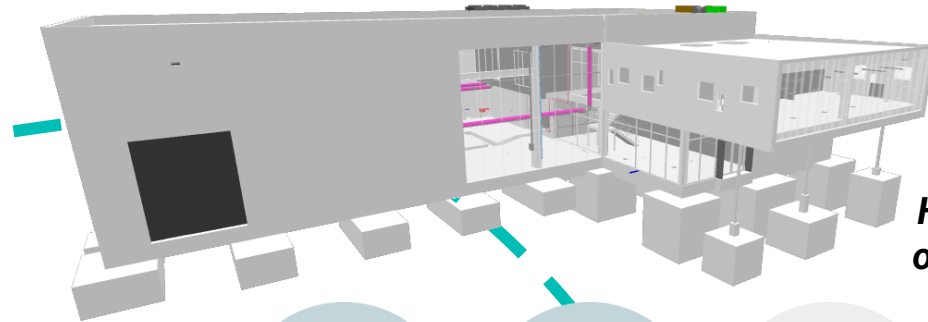
<p>Nieuw Buildwise- gebouw wordt levende demosite</p> 	<p>Bijna CO₂-neutraal warmtenet op basis van snoeiafval</p> 	<p>Bewel kiest voor vernieuwende aanbestedingsvorm</p> 	<p>Technologie voor alle gebruikers</p> 	<p>Bedrijfstoeekomst verzekeren in het digitale tijdperk</p> 	<p>Kamp C demonstreert opnieuw sterk staaltje innovatie</p>
<p>Van installateur naar leverancier van totaaloplossingen</p> 	<p>Embuild inspireert met nieuwe hoofdzetel</p> 	<p>Verticale integratie binnen Cordeel Group die 'bouw' overstijgt</p> 	<p>Meer monitoring, extra kansen</p> 	<p>Conda Campus test nieuwe oplossingen</p> 	<p>Gebouwbeheersysteem krijgt update</p>
<p>Toegevoegde waarde 2.0 bij Groep Vanhout</p> 	<p>Stapsgewijze integratie van intelligentie in gebouwen</p> 	<p>'Comfort as a service' in hotels</p> 	<p>Slimme oplossing klaar voor de uitrol (2/2)</p> 	<p>Slimme koppeling voor meer intelligentie (1/2)</p> 	<p>Beter voorkomen dan genezen in de praktijk</p>

Materialen van morgen

Ontwerpen

Holistisch ontwerpen

Gebruiken/
Onderhouden

Van design via digitale omgeving
over Digital Twin...
... naar gebouwspaspoorten,
materiaaldatabanken, recyclage,
urban mining, ...

Ontwerpkeuzes en
materialen (van vandaag)

Voorbereiden

BUILDING CIRCULARITY
PASSPORT®

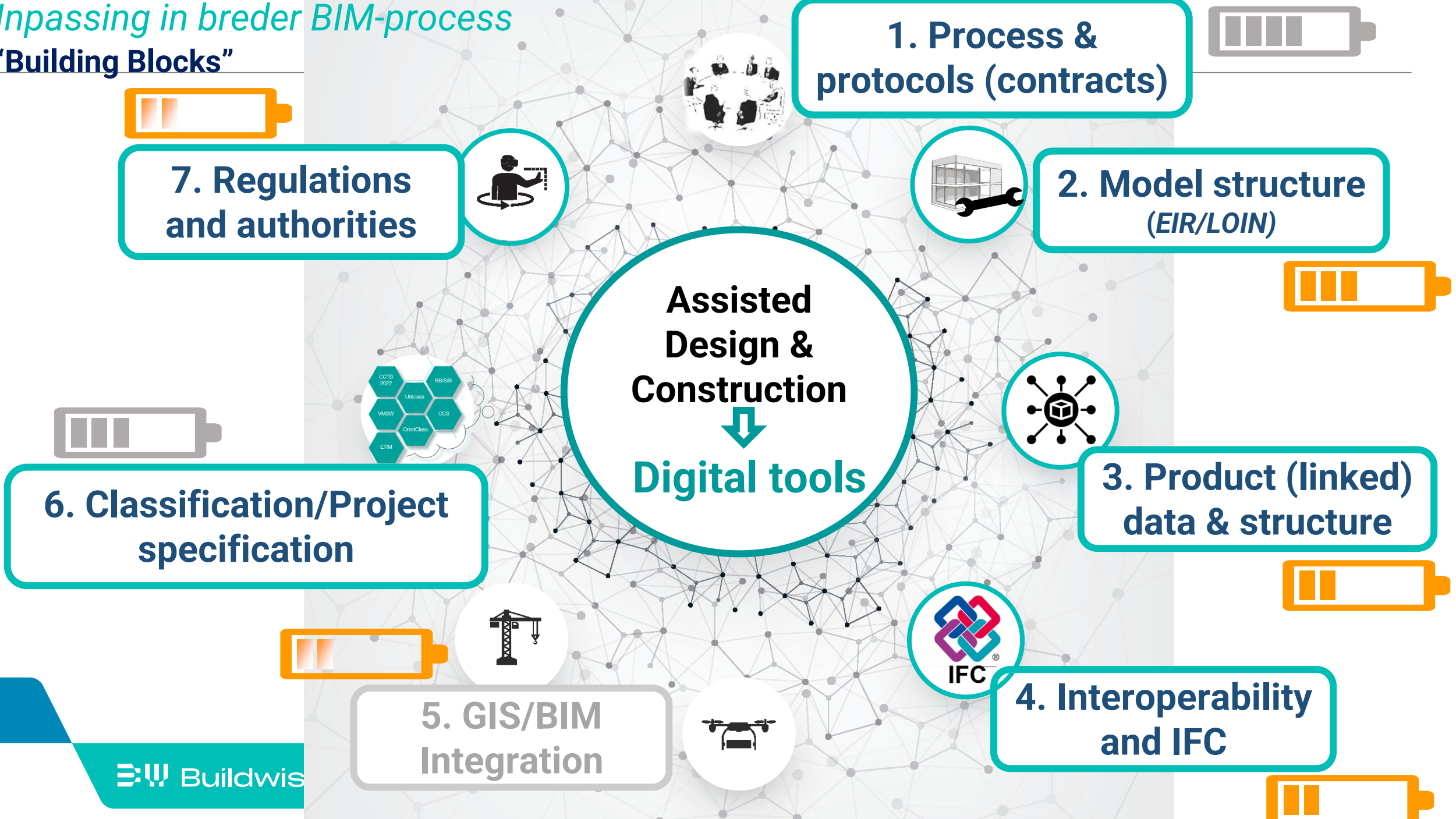

Bouwen

Inpassing in breder BIM-proces

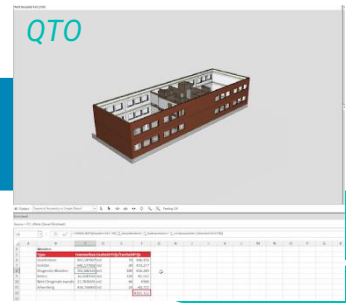
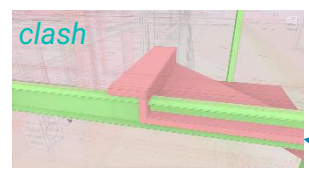
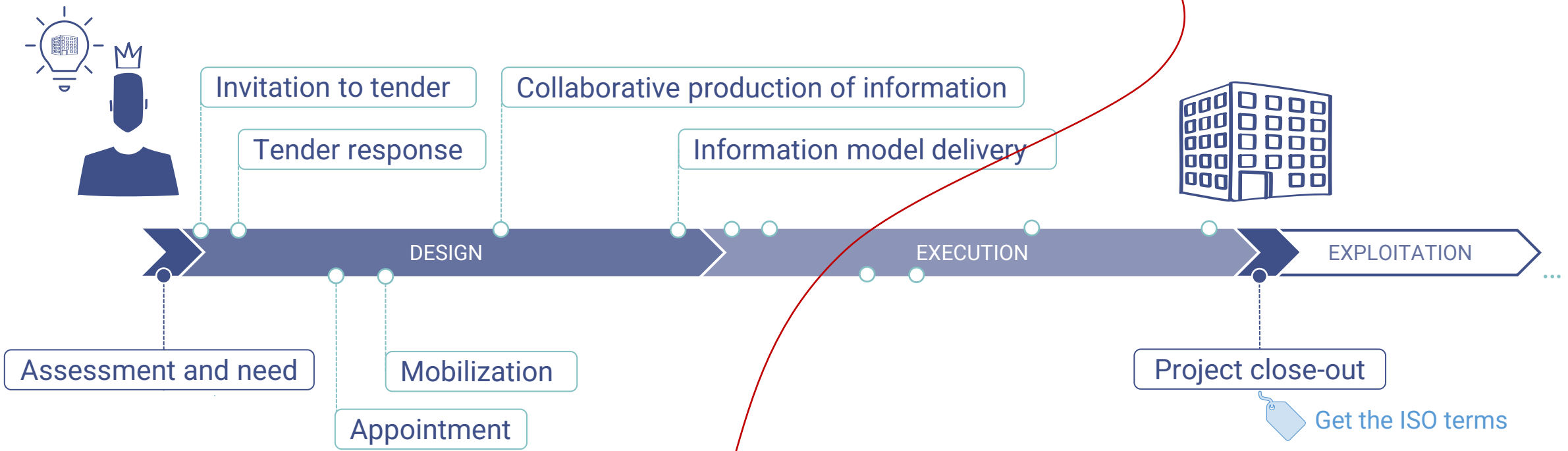
"Building Blocks"

Inpassing in breder BIM-proces

NBN EN ISO 19650-2:2019

The overview of the (BIM)process steps

Referentiedocumenten

WG

Working Groups

Protocol

Classification

BIDS

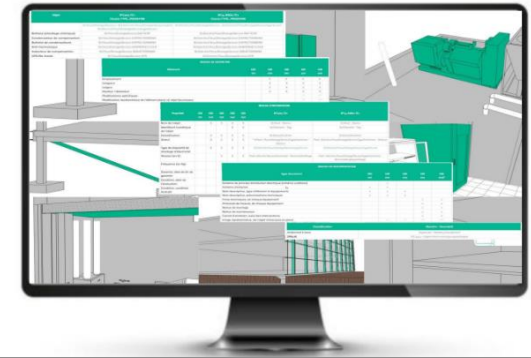
Manufacturers

Training

Standardization

BIMIDS platform

Live demo

Publicaties

In de spotlight

Vereenvoudiging van het uitwisselings-proces in een BIM-project.

Meer informatie

BIM framework

Meer informatie

Belgian ISO 19650 wiki

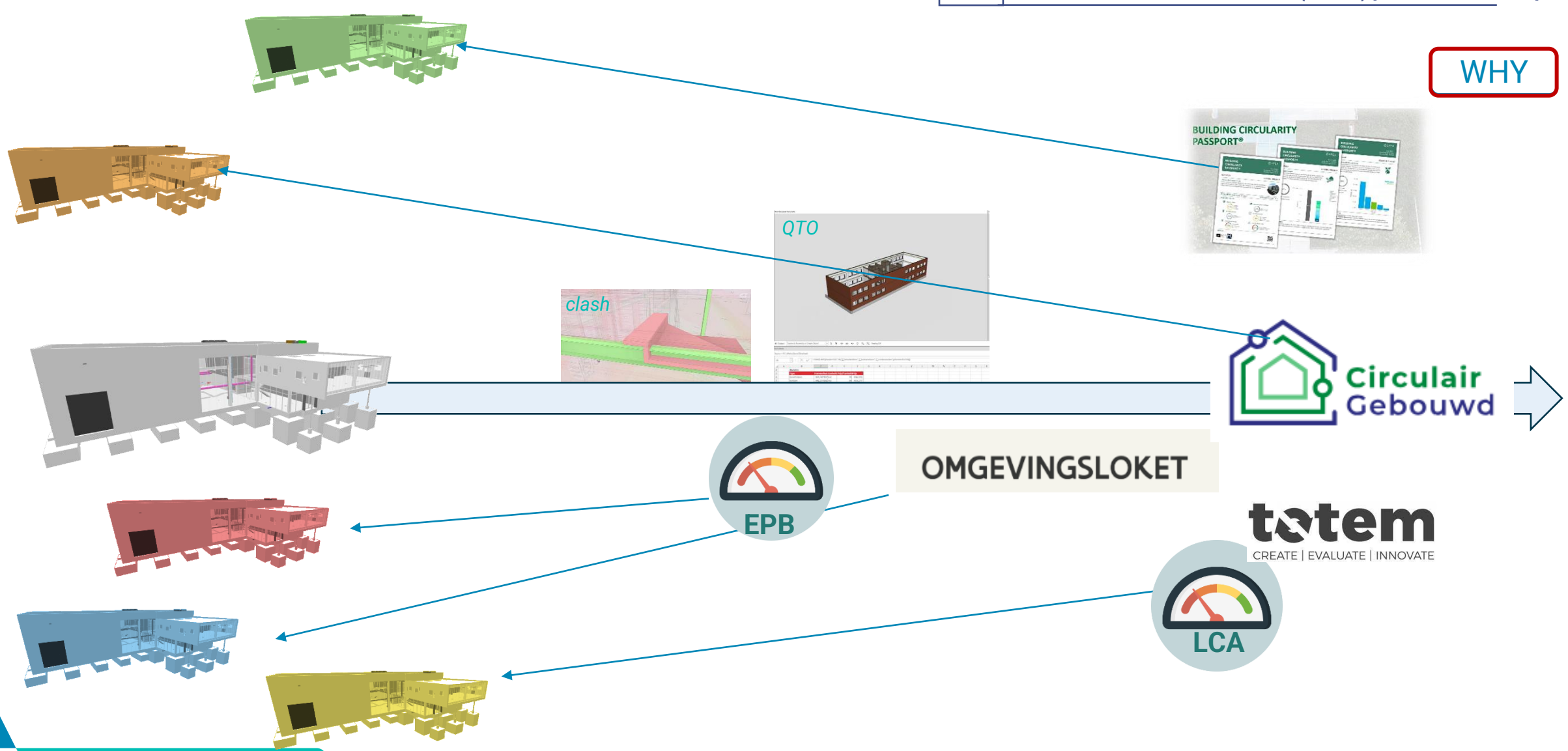
Meer informatie

Inpassing in breder BIM-proces

NBN EN ISO 19650-2:2019

The overview of the (BIM)process steps

WHY

3

andere sectoren

Faciliteert verdere
doorgroei naar
industrialisatie (maar
traag) – intro DFMA

*Focus op proces
Werf als montagehal*

2

Interoperabiliteit en
standaardisatie
worden belangrijker.
"BIM-framework"

*Strategische bouwstenen
identificeren en vooruit helpen*

*Digitalisatie als "enabling
technology"*

1

Digitalisatiemogelijkheden in elke
bouwfase, voor veel beroepen

BIM werkt als ("centrale")
database/datacontainer

*Digitale omgeving om volledige proces
aan te sturen (BIM)*

DIGITAL triggers DIGITAL

Niki Cauberg
Digital Construction

B *Mup*

NormenAntenne
BIM &
DigitalConstruction

Digitaal in de bouw

Digitalisering kan je bedrijf efficiënter maken, kosten besparen en je dienstverlening verbeteren. Buildwise wijst je de weg door het digitale doolhof!

Ook de bouwsector gaat steeds vaker digitaal.

Op deze pagina vind je alles wat je moet weten over de mogelijkheden die digitaliseren jouw bedrijf biedt. Elk bouwberoep kan er immers zijn voordeel mee doen! We tonen er de verschillende technologieën en hoe je ze kunt toepassen - zowel op kantoor als op de werf. We leren je hoe je ze kunt gebruiken om je efficiëntie te verhogen, kosten te besparen en je dienstverlening te verbeteren. En we laten enkele van je collega's aan het woord om te tonen hoe zij het eerder al aanpakten!

Op deze pagina

[Voorbeelden uit de praktijk](#)

[Ons aanbod](#)

[Ontdek BIM Pack](#)

[Digitalisatiegids](#)

[Buildwise Tools](#)

[Relevante publicaties](#)

[Help Center](#)

[Toekomstige evenementen](#)

Benieuwd naar BIM? Ontdek ons BIM Pack!

'BIM' is een veelgehoord concept in de bouw, maar het wordt voorlopig nog te weinig begrepen en toegepast door de Belgische bedrijven, in het bijzonder in kleinere projecten. BIM is een methode om **samen te werken**, waarbij het **structureren en uitwisselen van informatie** gebeurt via **digitale bouwmodellen**.

Als kennismaking met deze technologie ontwikkelde Buildwise het **BIM Pack** - een **laagdrempelige gids** om het gebruik van BIM te stimuleren, ongeacht de omvang van het project!

[Naar het BIM Pack](#)

Digitalisatiegids

Om alle stappen van digitalisatie helder en toegankelijk op een rijtje te zetten, ontwikkelde Buildwise een gratis online Digitalisatiegids. De Gids licht stap voor stap toe waar het over gaat en hoe je digitalisatie in de praktijk best aanpakt.

[Naar de Digitalisatiegids](#)

BIM en digital construction

Deze Normen-Antenne informeert je over de normen en reglementering van BIM en van digitaal bouwen. Er zijn normen op drie niveaus: wereldwijd (ISO-normen), Europees (EN) en nationaal, Belgisch (NBN).

[Home](#) > [Normen en regelgeving](#)

Normen
Bekijk de bouwnormen die gerelateerd zijn aan de Normen-Antenne 'BIM & Digital construction'.

[Ga naar normen](#)

Publicaties
Bekijk de publicaties die gerelateerd zijn aan de Normen-Antenne 'BIM & digital construction'.

[Ga naar publicaties](#)

In de spotlight

bim ids

Vereenvoudiging van het uitwisselings-proces in een BIM-project.

[Meer informatie](#)

bim framework

BIM framework

[Meer informatie](#)

Wiki ISO 19650

Belgian ISO 19650 wiki

[Meer informatie](#)

Wat is BIM ?

Onder BIM verstaat men doorgaans **Building Information Modelling** (i.e. het maken van digitale bouwmodellen) of **Building Information Model** (het bouw-informatiemodel). Het gaat hier om een digitaal model, dat een virtuele weergave van het bouwwerk vormt, waarbij geometrie en informatie aan elkaar gekoppeld worden. Zo is het opgebouwd uit verschillende objecten, zoals een raam, een dak en een muur, met bijbehorende informatie zoals hun technische eigenschappen en relaties met andere objecten.

Naast de twee voornoemde betekenissen wordt de afkorting BIM alsmear vaker gebruikt in de zin van **Building Information Management**, met andere woorden het beheren en uitwisselen van deze informatie.

[Bekijk het webinar](#)

En de digitale constructie ?

Digitale bouw verwijst naar de technologieën die op de markt beschikbaar zijn om het werk in de bouwsector te vergemakkelijken. Het biedt ons veel mogelijkheden om efficiënter te werken.

Vind voorbeelden van toepassingen op onze [website](#)

BIM en normalisatie

Langzaam maar zeker wordt BIM sinds de jaren 2010 snel groeit, begint er geleidelijk een normatief draagvlak te ontstaan. Zoals in alle sectoren zijn er drie normalisatieniveaus: nationaal (ISO-normen), Europees (EN) en nationaal, Belgisch (NBN).

Deze standaardantenne heeft tot doel normatieve referenties met betrekking tot BIM en digitaal bouwen te verzamelen.

De normalisatiewerkzaamheden met betrekking tot BIM worden op internationaal niveau uitgevoerd door het Technische Comité TC59 van de ISO (ISO / TC 59 / TC 13) en op Europees niveau door een CEN-comité (CEN / TC 442). De overeenkomsten van Wenen zijn er om de werkzaamheden tussen het CEN en de ISO te coördineren.

Het prenormatieve werk met betrekking tot BIM wordt (meestal) vooraf uitgevoerd door buildingSMART International.

BIMids: Het online platform dat de vereisten per constructie-element definieert, de referentie voor uw BIM-projecten.

EU BIM standards: interactief diagram van de European Council on Computing in Construction waarin alle in Europa gepubliceerde BIM-normen zijn opgenomen.

Belgian ISO 19650 wiki: Interactief document over de 19650-norm en het BIM-proces.

BIM-projecttijdlijn: interactief diagram van belangrijke documenten in de verschillende fasen van het project (ISO 19650)

BIMportal: onze website gewijd aan BIM en de presentatie van alle BIM-projecten waaraan wij werken.

Digital Construction: onze website gewijd aan nieuwe technologieën in de bouwsector.

buildingSMART International: een wereldwijde organisatie die de ontwikkeling van digitale transformatie begeleidt en een open-BIM-aanpak bevordert (een samenwerkingsproces dat alle deelnemers en software omvat en zo de interoperabiliteit van modellen bevordert)

Normenantenne “BIM & Digital Construction” om uw vragen over normalisatie te beantwoorden!

Level of information need NBN EN 17412-1:2020

NBN EN ISO 19650 (“protocol”)

The **PURPOSE** for the use

Information delivery **MILESTONES**

ACTORS who are going to request and actors who are going to deliver the information

OBJECTS organized in one or more breakdown structure

Geometrical information
Alphanumerical information
Documentation

1. Welke data?
2. Hoe gestandaardiseerd publiceren als producent?
3. Hoe structureren in BIM-omgeving?
4. Hoe data-uitwisseling faciliteren/structureren?

BIMio maakt BIM toegankelijk voor iedereen

Boomstructuur

Selecteer filter

Transparant i.p.v. verbergen voor filters

Selecteer een kleur...

Ruimtelijke structuur | Klassen

Zoeken

- Buildwise_house_ARCH
- IfcProject
- Surface:1548056
- IfcBuilding
  - 294 Caves
  - 044 NI Rez-de-chaussée
  - 020 Site
  - 000 Rez-de-Chaussée
  - 250 FP Rez-de-chaussée
  - 280 NI Premier étage
  - 310 Premier étage
  - 540 FP Première étage
  - 570 NI Deuxième étage
  - 600 Deuxième étage
  - 650 Gouttière
  - 1004 Faîte

Ontwerpen

DFMA

Design For Manufacturing and Assembly

Voorbereiden

HSBCad

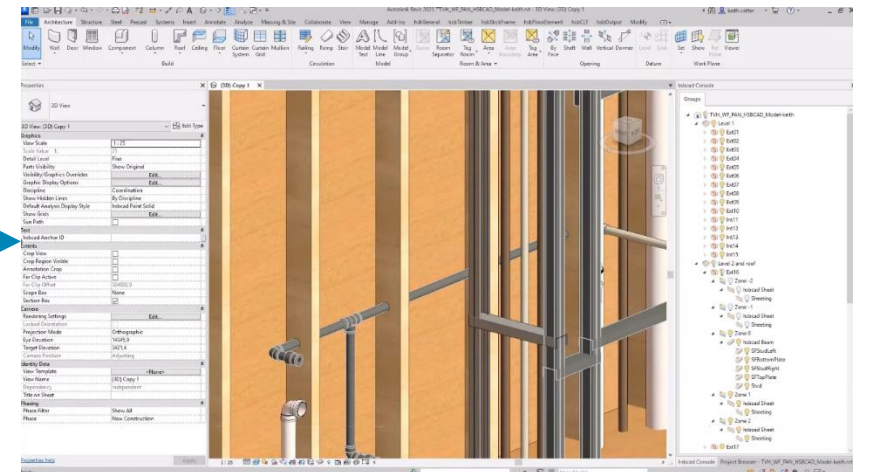
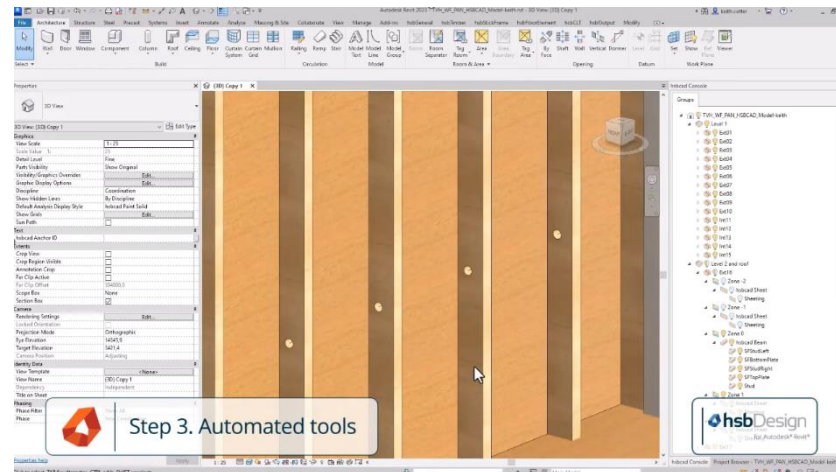
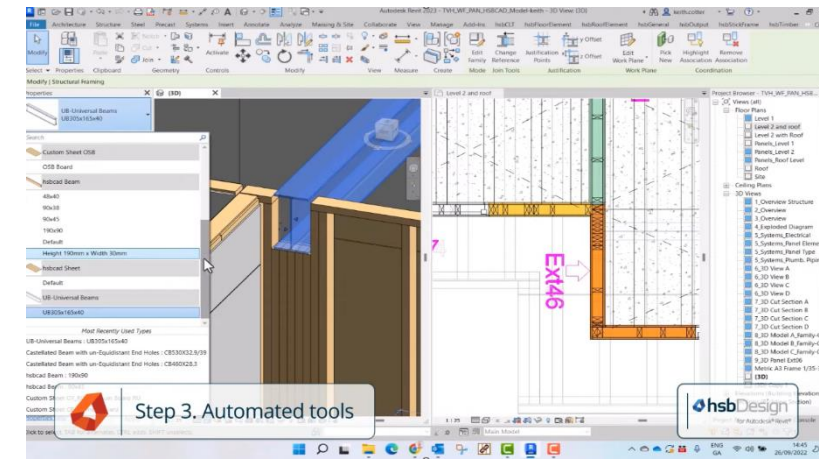
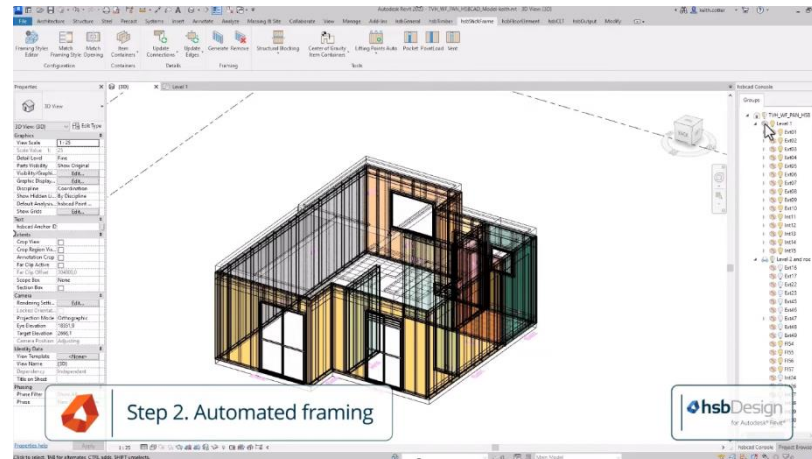
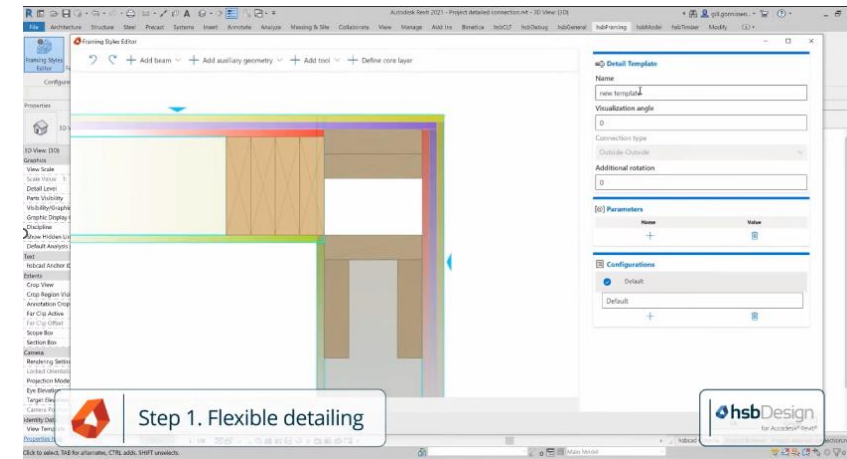
 Buildwise

Bouwen

DFMA

DFMA

